

FILIORUMs ressursbank

Fra forskning til praksis

FILIORUM Senter for
barnehageforskning
Universitetet i Stavanger

U Universitetet
i Stavanger

Overgang fra barnehage til skole

Forskning på overgangen fra barnehage til skole viser at jenter ofte har bedre utviklede ferdigheter enn gutter på de fleste områder, bl.a. språk, tidlig tallforståelse, sosial kompetanse og evnen til å følge instruksjoner. Dette er ferdigheter som er viktige for læringen som skal skje i skolen.

Publisert 13.10.2022
www.uis.no/filiorum

Illustrert av Tilde Hoel Torkildsen

Hvorfor er dette viktig?

Barnehagen spiller en helt sentral rolle i å bygge et godt fundament av grunnleggende ferdigheter hos barna. Gjennom lek og aktiviteter vil barna ofte få naturlig trening og stimulering av disse ferdighetene. Leken der den voksne er deltagende og støttende er spesielt viktig. Det er derfor avgjørende at personalet er bevisste på hvilken type lek de deltar i, med hvem og hvor ofte.

I fagfilmen presenteres eksempler på hvordan personalet kan stimulere grunnleggende ferdigheter hos alle barna – og som guttene vil ha et særlig utbytte av.

Barnehagebasert kompetanseutvikling

Mål: Ved å bruke ressursen vil barnehagepersonalet øke sin bevissthet rundt hvordan de kan støtte gutter og jenters utvikling frem mot skolestart.

For hvem: Barnehagepersonalet, f.eks. på et personalmøte.

Anbefalt tidsbruk: 60 min.

Tips til gjennomføring:

1. Se fagfilmen.
2. Gå gjennom refleksjonsspørsmålene individuelt, diskuter deretter i grupper.
3. Gjennomfør aktivitetene som er foreslått.
4. Reflekter videre over hvilken lek jenter og gutter i din barnehage/din gruppe oftest deltar i, og i hvilken grad de kan ha behov for støtte fra de voksne.
5. Del erfaringer med hverandre på neste personalmøte.

QR-kode til
fagfilmen

Sentrale elementer som trekkes fram i filmen

- Gjennom en bevisst tilnærming til leken kan barnehagepersonalet sikre at både gutter og jenter får stimulert de grunnleggende ferdighetene som er viktige i overgangen til skolen.
- En bevisst tilnærming til leken innebærer at barnehagepersonalet tar en mer aktiv rolle i leken og bruker den som en arena der barna får øve på ferdigheter som tallforståelse, samhandling med andre, selvregulering og evnen til å følge instruksjoner. Dette har særlig betydning for guttene.

Spørsmål til refleksjon

Tenk gjennom følgende refleksjonsspørsmål individuelt:

- Hvilken type lek er du oftest deltagende i?
- Hvem pleier å ta initiativ til denne leken?

Diskuter i grupper og deretter i plenum:

- Diskuter eksempler fra deres egen barnehagehverdag på leker og aktiviteter som kan være spesielt stimulerende for guttenes utvikling.
- Hvordan legger dere til rette for at barna får øve på grunnleggende ferdigheter gjennom lek og aktiviteter?
- Hvordan balanserer dere barnas behov for fri lek med behovet for å øve på grunnleggende ferdigheter?

Aktivitet

Sett dere konkrete mål for hvordan dere kan støtte barnas utvikling, for eksempel knyttet til sosial kompetanse. Reflekter over hvorvidt fremgangsmåten bør være forskjellig for gutter og jenter.

Involver barna i ulike typer lek og del gjerne erfaringer med hverandre på neste personalmøte.

Barnehageforskning fra FILIORUM

Denne ressursen fra FILIORUM bygger på resultater fra følgende doktorgradsavhandling (kapittel 3):

Fidjeland, A. (2022). *Essays on the Economics of Education: Policies for Academic Transitions* (PhD-avhandling). Universitetet i Stavanger.

QR-kode til avhandlingen

Mål: Få kunnskap om hvordan barnehagen kan jobbe for å gjøre gutter og jenter like klare for skolestart.

Problemstilling:

- I hvilken grad er det forskjeller i gutter og jenters skoleklarhet? Hvilke forklaringer finnes for eventuelle forskjeller?
- I hvilken grad kan et strukturert, men lekbasert førskoleopplegg redusere disse forskjellene?

Faglig ansvarlig

Andreas Fidjeland, Nordisk institutt for studier av innovasjon, forskning og utdanning (NIFU), epost: andreas.fidjeland@nifu.no